

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра економіки і бізнесу

СИЛАБУС з навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2161>

Викладач	д.е.н., професор Тетяна ЯВОРСЬКА http://www.tsatu.edu.ua/et/people/javorska-tetjana-ivanivna/
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» спрямована на формування у здобувачів другого освітньо-професійного рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо вивчення особливостей структурної побудови при проведенні наукового дослідження, стильові особливості тексту, форми подання окремих видів текстового та ілюстративного матеріалу, умови використання різних методів дослідження, форм та методів обробки інформації, принципів написання магістерської роботи та її оформлення. Дисципліна орієнтована на вивчення таких питань, як: сутність науки як особливої форми людської діяльності та її сфери; система закономірностей, з якими пов'язано сучасний розвиток науки; класифікація наукових знань; об'єкт, предмет, та мета наукового дослідження; сутність науково – дослідницької діяльності; класифікація наукових досліджень за основними напрямками; сутність інформації та інформаційної діяльності та її класифікація залежно від призначення та змісту; умовний поділ інформаційних документів на первинні та вторинні; економічна інформація та її класифікація; методи обробки первинної інформації; поняття методології, методики та класифікація методів дослідження; умовний поділ загальнонаукових методів, які використовуються в теоретичних і емпіричних дослідженнях; дві групи конкретно-наукових методів дослідження: соціально – економічної статистики та економіко-математичні методи; сутність методів соціально-економічного прогнозування; структурні особливості наукових робіт та їх стиль; композиція

кваліфікаційних робіт; сутність дипломної роботи магістра як кваліфікаційного дослідження.

Метою вивчення дисципліни є надання здобувачам теоретичних знань і практичних навичок з питань суті та організації наукових досліджень, їх методики та правильного обрання об'єкта та предмета дослідження, критеріїв та системи оцінюваних показників, алгоритму виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Завдання дисципліни полягає у ознайомленні з основними поняттями, категоріями та методологією наукових досліджень; набутті практичних навичок застосування загальнонаукових та конкретно-наукових методів економічних досліджень; формуванні навичок організації процесу наукового дослідження; розвитку умінь роботи з джерелами інформації у процесі наукового дослідження; стимулюванні пошукової активності, прагнення до творчого пошуку.

Політика курсу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання та значною мірою залежить від його систематичності та виконання завдань на освітньому порталі ТДАТУ. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на освітньому порталі університету. Через об'єктивні причини (наприклад, воєнні дії, повітряна тривога, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, модульних контролів заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, дотримуватися графіку освітнього процесу.
- ✓ Для можливості здобуття неформальної освіти здобувач зобов'язаний пройти онлайн-курси на платформі Prometheus, що дозволить викладачу зарахувати теми самостійної роботи:

1. Інформаційне забезпечення наукової діяльності, Наукова комунікація в цифрову епоху. Покликання на курс: URL: [Наукова комунікація в цифрову епоху | Prometheus](#)

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК06. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК09. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ФК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	РН01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. РН02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. РН03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. РН04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. РН06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях. РН07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. РН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень.
2. Організація наукових досліджень.
3. Інформаційне забезпечення наукової діяльності.
4. Загальні методи наукових досліджень.
5. Економіко-статистичні методи дослідження.
6. Методи соціально-економічного прогнозування.
7. Оформлення результатів наукових досліджень.
8. Методика написання кваліфікаційної роботи магістра.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Концептуальні основи наукового пізнання.
2. Наукове дослідження та методика його виконання в економіці.
3. Організація наукових досліджень.
4. Призначення основних видів інформації, суть методів обробки первинної інформації.
5. Поняття методології наукових досліджень та її елементів.
6. Застосування методу порівняння як одного із основних методів емпіричного дослідження
7. Економіко-статистичні методи дослідження.
8. Методи прогнозування, що найбільш широко використовуються в соціально-економічних дослідженнях.
9. Науковий стиль оформлення різних видів наукових досліджень.
10. Сутність дипломного проектування, складові кваліфікаційної роботи магістра.

Рекомендована література

1. Азарова А. О., Біліченко Н. О., Міронова Ю. В., Ткачук Л. М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник [Електронний ресурс] Вінниця : ВНТУ. 2022. (PDF, 117 с.) URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Azarova_2022_117.pdf
2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ede11e33-aec9-4700-a5acd7af81b3d534/content>

3. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
4. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ. 2022. 385 с. URL: https://document.kdu.edu.ua/info_zab/011_1391.pdf
5. Яворська Т. І. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Мелітополь : Люкс, 2020. 190 с. URL: <https://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>

Гарант освітньої програми

Олена ЯЦУХ

